

ЗАКОН О МЛАДИМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и циљ закона

Члан 1.

Овим законом уређују се мере и активности које предузимају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а које имају за циљ унапређивање друштвеног положаја младих и стварање услова за остваривање потреба и интереса младих у свим областима које су од интереса за младе.

Циљ закона је стварање услова за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала на личну и друштвену добробит.

Омладинска политика и омладински сектор

Члан 2.

Омладинска политика обухвата и подразумева све мере и активности државних органа, установа, удружења и других субјеката које су усмерене на побољшање и унапређивање положаја младих.

Омладински сектор обухвата све области у којима се обављају омладинске активности, а које су дефинисане општим циљевима Националне стратегије за младе (у даљем тексту: Стратегија).

Омладинску политику у областима омладинског сектора спроводи министарство надлежно за послове омладине (у даљем тексту: Министарство) спровођењем Стратегије и других програмских докумената из области омладинске политике и координирањем активности на њиховом спровођењу, уз учешће органа надлежних за посебне области у омладинском сектору и свих других субјеката омладинске политике, у складу са овим законом.

Значење појединих израза у овом закону

Члан 3.

Поједини изрази у овом закону имају следеће значење:

- 1) омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота;
- 2) субјекти омладинске политике су: Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе као носиоци омладинске политике, установе, удружења која спроводе омладинске активности и други субјекти који учествују у спровођењу омладинске политике;
- 3) омладинске активности представљају различите активности у областима омладинског сектора које спроводе млади или субјекти омладинске политике и које су усмерене ка унапређивању положаја младих и њиховом оснаживању за активно учешће у друштву на личну и друштвену добробит;
- 4) омладински рад представља онај део омладинских активности које се организују са младима и за младе, заснивају на неформалном образовању,

одвијају у оквиру слободног времена младих и предузимају ради унапређивања услова за лични и друштвени развој младих у складу с њиховим потребама и могућностима и уз њихово добровољно учешће;

5) неформално образовање младих јесте скуп организованих и младима прилагођених образовних активности које нису предвиђене системом формалног образовања, заснованих на потребама и интересовањима младих, принципима добровољног и активног учешћа младих у процесу учења и промоцији демократских вредности, кроз које млади стичу компетенције неопходне за развој личних потенцијала, активно учешће у друштву и бољу запошљивост.

Сви изрази који се користе у овом закону користе се родно неутрално.

Начело подршке младима

Члан 4.

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, у оквиру својих послова и делокруга подржавају друштвено оснаживање младих на начин утврђен законом, Стратегијом и другим инструментима омладинске политике.

Начело једнакости и забране дискриминације

Члан 5.

Сви млади су једнаки.

Забрањено је свако прављење разлике или неједнако поступање према младима, посредно или непосредно, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, верског убеђења, језика, друштвеног порекла, имовног стања, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама, психичког или физичког инвалидитета, здравственог стања, физичког изгледа, сексуалне оријентације, родног идентитета и другог стварног, односно претпостављеног личног својства.

Начело једнаких шанси

Члан 6.

Млади имају право на једнаке шансе и учешће у свим областима друштвеног живота у складу са сопственим избором и способностима.

Начело јачања свести о значају младих и њиховој друштвеној улози

Члан 7.

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, подстичу и подржавају јачање свести о значају младих и друштвене улоге младих кроз реализацију омладинске политике, друштвено оснаживање у циљу остваривања добробити младих, промоцију и заштиту њихових интереса, потреба и могућности за активно учешће у друштву.

Начело активног учешћа младих

Члан 8.

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, обезбеђују подстицајно окружење и дају активну подршку у реализацији омладинских активности

младих, предузимању иницијативе и њиховом смисленом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју, а на основу пуне обавештености младих.

Начело одговорности и солидарности младих

Члан 9.

Млади треба да активно доприносе изградњи и неговању друштвених вредности и развоју своје заједнице, нарочито путем различитих облика волонтерских активности и да изражавају међугенерациску солидарност и активно раде на стварању услова за једнако и пуно учешће у свим аспектима друштвеног живота младих особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и свих других лица и друштвених група које могу бити у ризику од дискриминације, односно дискриминаторног поступања.

II. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДЕ

Члан 10.

Стратегија је документ који, на предлог Министарства, доноси Влада, којим се уређује нарочито: активно учешће младих у друштвеном животу, обезбеђивање остваривања права младих на једнаке шансе, информисање младих, подстицање и вредновање толеранције, демократије, изузетних постигнућа младих, подстицање и развијање формалног и неформалног образовања, подстицање и стимулисање запошљавања и samozapoшљавања младих и омладинског предузетништва, унапређивање безбедности младих, одрживог развоја и здраве животне средине, очување и унапређивање здравља младих и друге активности и области од значаја за младе.

Члан 11.

Стратегија се доноси за период од десет година.

У припреми и реализацији Стратегије учествују млади, Министарство, министарства надлежна за посебне области у омладинском сектору и сви други субјекти омладинске политике.

Министарство усмерава и прати спровођење Стратегије на локалном нивоу.

Субјекти омладинске политике делују у складу с принципима Стратегије.

Средства за реализацију Стратегије

Члан 12.

Средства за реализацију Стратегије обезбеђују се у буџету Републике Србије, као и у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и из других извора, у складу са законом.

У складу са Стратегијом, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе утврђују акционе планове за спровођење Стратегије на својој територији и у свом буџету обезбеђују средства за реализацију тих планова.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе достављају на захтев Министарства, а најмање једном годишње, извештај о спровођењу акционог плана за спровођење Стратегије на својој територији.

III. УДРУЖЕЊА КОЈА СПРОВОДЕ ОМЛАДИНСКЕ АКТИВНОСТИ

Удружење младих и удружење за младе

Члан 13.

Ради обављања омладинских активности, унапређења услова за лични и друштвени развој младих према њиховим потребама и могућностима и укључивања младих у друштвени живот заједнице и њиховог информисања могу се оснивати удружења младих и удружења за младе, у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

Удружења из става 1. овог члана уписују се у регистар удружења који води надлежни орган, у складу са законом.

Удружење младих је удружење које је уписано у регистар и делује у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, а чије чланство чини најмање две трећине младих и чији су циљеви или област остваривања циљева усмерени на младе, у складу са овим законом.

Удружење за младе је свако друго удружење које је уписано у регистар и делује у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, а чији су циљеви или област остваривања циљева, поред осталог, усмерени и на младе, у складу са овим законом.

Млади могу да се удружују и у неформална удружења чији су циљеви или област остваривања циљева усмерени на младе, у складу са овим законом, а која делују у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

Савези удружења младих и удружења за младе

Члан 14.

Сва регистрована удружења младих и удружења за младе могу се, ради остваривања заједничких циљева и интереса, удруживати у савезе чији су циљеви и област остваривања циљева усмерени на младе (у даљем тексту: савези).

На оснивање, упис у регистар и деловање савеза примењују се одредбе закона којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

Статус кровног савеза (у даљем тексту: кровни савез) стиче онај савез у који се удружи најмање 60 регистрованих удружења из члана 13. овог закона и савеза из става 1. овог члана, која имају седиште на територији најмање две трећине управних округа у Републици Србији и најмање две године спроводе омладинске активности у више јединица локалне самоуправе и који окупља најмање 2000 индивидуалних, једном уписаних, чланова од којих је најмање две трећине младих.

На основу евиденције коју води, у складу са овим законом, Министарство издаје савезу потврду о испуњености услова из става 3. овог члана.

Кровни савез представља и заступа интересе својих чланова, предлаже кандидате за Савет за младе и учествује у процесу израде и спровођења Стратегије и других докумената из области омладинске политике.

Вођење евиденција

Члан 15.

Министарство води јединствену евиденцију удружења и савеза из чл. 13. и 14. овог закона, на основу података органа надлежног за њихову регистрацију и података које достављају удружења, ради организованог и систематског праћења стања у областима омладинског сектора и праћења спровођења омладинске политике, као и финансирања програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора, у складу са овим законом.

Евиденција из става 1. овог члана садржи, нарочито, следеће податке:

- назив удружења, седиште и адресу;
- датум оснивања удружења;
- област остваривања циљева;
- циљеве ради којих се оснива удружење;
- лично име и јединствени матични број грађана, односно број путне исправе и државу издавања путне исправе заступника удружења;
- чланство у савезима;
- укупан број чланова удружења;
- број чланова узраста од 15 до 30 година.

Садржину и начин вођења јединствене евиденције из става 1. овог члана ближе уређује министар надлежан за послове омладине (у даљем тексту: министар).

IV. САВЕТ, КАНЦЕЛАРИЈА И АГЕНЦИЈА ЗА МЛАДЕ

Савет за младе

Члан 16.

Влада, на предлог Министарства, у складу с прописима који уређују рад Владе, образује Савет за младе као саветодавно тело које подстиче и усклађује активности у вези са развојем, остваривањем и спровођењем омладинске политике и предлаже мере за њено унапређивање.

Савет за младе чине представници органа државне управе у чијем су делокругу области од интереса за младе, покрајинског органа управе надлежног за питања младих, удружења и савеза из чл. 13. и 14. овог закона, канцеларија за младе, заједнички представник националних савета националних мањина и угледни стручњаци.

Најмање једну трећину чланова Савета за младе чине представници младих из реда удружења и савеза из чл. 13. и 14. овог закона.

Покрајински савет за младе и савет за младе јединице локалне самоуправе

Члан 17.

Ради усклађивања активности у вези са остваривањем омладинске политике на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, надлежни орган аутономне покрајине и надлежни орган јединице локалне самоуправе може основати покрајински, градски и општински савет за младе.

Канцеларија за младе

Члан 18.

Ради обезбеђивања услова за активно укључивање младих у живот и рад друштвене заједнице, оснаживања младих, пружања подршке организовању различитих друштвених активности младих, учењу и креативном испољавању потреба младих, јединица локалне самоуправе може, у оквиру својих овлашћења, потреба и могућности, основати канцеларију за младе.

Канцеларија за младе финансира се из буџета јединице локалне самоуправе, као и из других извора, у складу са законом.

Активности из става 1. овог члана реализују се у складу са Стратегијом и локалним акционим плановима за младе.

Агенција за младе

Члан 19.

За реализацију програма за младе, а у складу са програмима Европске уније који се односе на младе, може се образовати агенција, у складу са посебним законом.

V. ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИМА ОМЛАДИНСКОГ СЕКТОРА

Члан 20.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора којима се:

1) обезбеђују услови за развој и унапређивање омладинских активности кроз подстицање младих да активно учествују у друштвеним токовима;

2) подстичу удружења младих, удружења за младе и савези да учествују у спровођењу омладинских активности и остваривању циљева Стратегије;

3) млади информишу о питањима од значаја за младе и издају публикације од значаја за младе;

4) подстиче каријерно вођење и саветовање младих и организују обуке, семинари и манифестације од значаја за запошљавање, самозапошљавање и предузетништво младих;

5) подстиче неформално образовање младих у областима омладинског сектора и развија квалитет неформалног образовања младих;

6) врши друштвено оснаживање младих, нарочито кроз подстицање волонтеризма и омладинског рада и изградњу капацитета удружења младих;

7) млади подстичу за активно и квалитетно провођење слободног времена, неговање здравих и безбедних стилова живота, као и за задовољавање потреба младих у области културе;

8) подстиче активност младих у областима омладинског сектора на локалном нивоу кроз подршку реализацији локалних акционих планова за младе и програма и пројеката локалних канцеларија за младе;

9) спроводе истраживања о положају и потребама младих у Републици Србији;

10) реализује и афирмише међународна сарадња у областима омладинског сектора;

11) пружа подршка младим талентима кроз награђивање, стипендирање и усавршавање ученика и студената.

За финансирање подршке младим талентима кроз награђивање, стипендирање и усавршавање ученика и студената, средства у буџету Републике Србије обезбеђују се у оквиру буџетског фонда који је Влада основала за те намене (у даљем тексту: Фонд за младе таленте), у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Финансирање и суфинансирање програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора

Члан 21.

Финансирање и суфинансирање програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора из члана 20. став 1. тач. 1)-10) овог закона остварује се кроз финансирање или суфинансирање програма и пројеката које реализују носиоци програма и пројеката, и то:

- 1) удружења младих, удружења за младе и савези;
- 2) локалне самоуправе;
- 3) установе, научноистраживачки институти и друга правна лица са седиштем у Републици Србији.

Подршка младим талентима из члана 20. став 1. тачка 11) овог закона остварује се кроз финансирање ученика и студената у складу са условима из овог закона.

Носилац програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора који се финансирају и суфинансирају у складу са одредбама овог закона не може за финансирање истих активности да користи истовремено средства из републичког, покрајинског и локалног буџета.

Услови за финансирање, суфинансирање и спровођење програма и пројеката

Члан 22.

Носиоци програма и пројеката из члана 21. став 1. тач. 1) и 3) овог закона морају да буду регистровани на територији Републике Србије у складу са законом.

Носиоци програма и пројеката из члана 21. став 1. тачка 2) овог закона морају да имају основану канцеларију за младе.

Корисници средстава Фонда за младе таленте морају да буду држављани Републике Србије или да имају статус избеглице, да имају пребивалиште у Републици Србији, односно боравиште - за лица која имају статус избеглице, као и да испуњавају друге услове предвиђене актом о оснивању тог буџетског фонда.

Финансирање или суфинансирање програма и пројеката из члана 21. овог закона врши се на основу јавног конкурса, у складу са средствима

утврђеним у буџету Републике Србије за финансирање јавног интереса у областима омладинског сектора.

Министар, у складу с прописима којима се уређује државна управа, решењем образује посебну радну групу – Комисију за стручни преглед поднетих предлога програма и пројеката за финансирање из члана 20. став 1. тач. 1)-10) овог закона.

Министар, на предлог комисије из става 5. овог члана, утврђује који ће се програми и пројекти од јавног интереса у областима омладинског сектора финансирати или суфинансирати из средстава буџета Републике Србије.

Министарство на званичној интернет презентацији објављује списак свих учесника у поступку, одобрених програма и пројеката, са износом одобрених средстава, као и списак одобрених стипендија и награда из члана 21. став 2. овог закона.

Члан 23.

Са носиоцем програма или пројекта коме се доделе финансијска средства, Министарство закључује уговор о реализацији програма или пројекта од значаја за младе у областима омладинског сектора из члана 20. овог закона.

Уколико се носилац програма или пројекта не одазове позиву за закључење уговора у року од 15 дана од дана пријема позива, сматраће се да је одустао од предлога програма или пројекта.

Носилац одобреног програма или пројекта дужан је да на захтев Министарства, а најмање два пута годишње, достави извештај о реализацији програма или пројекта и утрошку средстава.

Министар може обуставити даље финансирање програма или пројекта носиоцу одобреног програма или пројекта који не достави извештај у предвиђеном року.

Носилац одобреног програма или пројекта дужан је да, у случају ненаменске употребе средстава, изврши повраћај укупно додељеног новчаног износа даваоцу средстава.

Носилац одобреног програма или пројекта дужан је да чува евиденцију, односно документацију која се односи на реализовање тог програма или пројекта, у складу са законом.

Члан 24.

Министар ближе уређује начин одобрења програма и доделе средстава, изглед и садржину обрасца за конкурисање и документацију која се уз предлог пројекта или програма подноси, садржину и изглед извештаја о реализацији програма или пројекта и начин праћења реализације одобрених програма и пројеката.

Остваривање потреба и интереса младих у областима омладинског сектора у аутономној покрајини

Члан 25.

Финансирање потреба и интереса младих у аутономној покрајини врши се у складу са интересима и потребама аутономне покрајине и њеним економском могућностима, и то за:

1) обезбеђивање услова за учешће младих у изради и спровођењу покрајинског акционог плана за младе;

2) подстицање младих да активно учествују у друштвеним токовима кроз афирмацију и подршку омладинских активности на територији аутономне покрајине;

3) подстицање удружења младих, удружења за младе и савеза да учествују у спровођењу омладинске политике, укључујући изградњу капацитета удружења младих, на територији аутономне покрајине;

4) организацију обука, семинара, конференција и манифестација из области омладинске политике који су од посебног интереса за аутономну покрајину.

За остваривање потреба и интереса младих из става 1. овог члана средства се обезбеђују у буџету аутономне покрајине.

Надлежни орган аутономне покрајине ближе уређује услове и начин доделе средстава из буџета аутономне покрајине, односно одобрења пројеката за остваривање потреба и интереса младих на територији аутономне покрајине и начин јавног објављивања података о предложеним програмима и пројектима за финансирање, одобреним програмима и пројектима и реализацији одобрених програма и пројеката.

Остваривање потреба и интереса младих у областима омладинског сектора у јединици локалне самоуправе

Члан 26.

Финансирање потреба и интереса младих у јединици локалне самоуправе врши се у складу са интересима и потребама јединице локалне самоуправе и њеним економским могућностима, и то за:

1) подстицање младих да активно учествују у друштвеним токовима кроз афирмацију и подршку омладинским активностима, омладинском раду и неформалном образовању на територији јединице локалне самоуправе;

2) подстицање удружења младих, удружења за младе и савеза да учествују у спровођењу омладинске политике, укључујући изградњу капацитета удружења младих, на територији локалне самоуправе;

3) оснивање и рад канцеларије за младе, клубова за младе, омладинских центара и др.;

4) активности установа преко којих се остварује јавни интерес у областима омладинског сектора, а које су основане од стране локалне самоуправе;

5) обезбеђивање услова за учешће младих у изради и спровођењу локалног акционог плана за младе;

6) стварање услова за активно и квалитетно провођење слободног времена младих, бављење спортом, неговање здравих и безбедних стилова живота, спровођење волонтерских активности, организацију обука, семинара и манифестација од значаја за запошљавање и усавршавање младих, као и за потребе младих у области културе;

7) подршку активностима и пројектима којима се подстиче одрживи развој и заштита животног окружења.

За остваривање потреба и интереса младих из става 1. овог члана средства се обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе ближе уређује услове и начин доделе средстава из буџета јединице локалне самоуправе, односно одобрења пројеката за задовољавање потреба младих на територији јединице локалне самоуправе и начин јавног објављивања података о предложеним програмима и пројектима за финансирање, одобреним програмима и пројектима и реализацији одобрених програма и пројеката.

VI. НАДЗОР

Члан 27.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Прописи за спровођење овог закона из члана 15. став 3. и члана 24. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 29.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује истеком рока од шест месеци од дана ступања на снагу.